

Budapest megint a kávéház városa lesz

— A Magyarság tudósítójától —

A békebeli Budapest tudvalevően világszerte mint a kávéházak városa volt ismeretes. Ha külföldi érkezett a magyar fővárosba, remülten csapta össze a kezét a zsufolt kávéházak láttán és esodálkozva kérdezhetette, honnan kerül elő a sok ráérő ember. A város lakosságának jelentékeny része a nap nagyobbik felét kávéházban töltötte, igaz, hogy ott bonyolították le az üzletek tulnyomó többségét is. Az esti órákban pedig különösen zsufoltak voltak a kávéházak. A közönség egyrésze azokban tartotta társas összejöveteleit, ott fogadtak sokan vendéget és ott szereztek az újságokból szellemi táplálékukat.

Pontosan négyszáz kávéháza volt békeidőben a fővárosnak, négyszáz nagy nyilvános helyiség, mert ebben a számban alig tizenöt-husz klub és egyéb olyan hely foglaltatott, amelynek szintén volt iparendélye. A négyszáz kávéház mellett hatszáz ugynevezett kávémérésben mérték a tápláló italt, úgy hogy egész Budapesten mosolyogva beszéltek egyszer, hogy megnyílt az ezeregyedik kávéforrás.

A budapesti kávésipar a kommun után következő egy-két évben kezdett rohamosan hanyatlani. A különböző anyagok nagy drágasága és az árvizsgáló bizottságok működése benitották meg az ilyenfajta vállalkozást. Jött a pénzkereskedelem és áruforgalom mesebeli konjunkturája. Egyik bank, ügynökség és kereskedés a másik után nyílt meg és alkalmas helyiségekért horribilis megváltási összegeket fizettek. Ebben az időben szűnt meg egyik kávéház a másik után Budapesten. A legtöbbszörnek a helyét bank vagy ügynökség foglalta el, nagyon sokat pedig automobil-kereskedés céljaira adtak el. A kávéházi felszerelések lomtárba kerültek és sok régi kis pesti kávéház a hozzája fűződő emlékekkel eltűnt, látószólag az örök megsemmisülésbe.

határozó újságcikkek

Cím: Budapest megint a kávéház városa lesz

Forrás: Magyarország

3m
(Hely)

1925. 7. 28
(Idő)

Két évvel ezelőtt érte el a budapesti kávésipar a visszafejlődésnek legmélyebb pontját. Ekkor mindössze száznegyven kávéház volt egész Budapesten, a kávémérések száma pedig tízedére, vagy még ennél is kevesebbre esökkent. Kávéházak helyett inkább vendéglők és büffek alakultak s ebben az irányban ma is nagyobb fejlődés mutatkozik. De körülbelül egy esztendő óta a kávéházi élet is újjáéled a fővárosban, s ezzel természetesen velejár új kávéházak alakulása, illetve a régiék föltámadása.

Ügyszólván nap-nap után tapasztalhatjuk, hogy azokban a helyiségekben, ahol bankok, pénzváltók, nagyobb tőzsdéi ügynökségek, gépkereskedések vagy automobil-vállalatok voltak, újból vendéglő vagy kávéház nyílik meg, a melékutcaiban pedig kinyílnak a barátságos kis kávémérések. A megmaradt nagy kávéházak renoválnak, átalakítanak és mindenben igyekeznek visszavarázsolni a békebeli virágzó hangulatot.

Tudvalevő, hogy a régi, híres Fiume-kávéház, amelynek helyét néhány évig autózóház foglalta el, már régebben kinyitott. Pénzintézet volt az Aréna-utí Grado-kávéház helyiségében, de most újra kávéház nyílt azon a helyen. Az Oktogon-téren, a régi Menton-kávéház helyén eddig ugynevezett autó-szalon működött. Most a Menton helyiségét ismét kávéházzá alakítják át. Ugyancsak új kávéház készül a Teréz-köruton is,

a Bizánc-kávéház egyik nagy vaskereskedés helyén. A Váci-uton pedig, mint-ha mi sem történt volna, butoraktárból újból kávéházzá alakult vissza a Lipótvárosi nagykávéház, a környék fuvarosainak ismert gyülekezőhelye. A számos nagyobb kávéházon kívül mintegy kétszázra becsülik az újonnan megnyílt kávémérések számát.

A budapesti kávésipartársulat tiltakozása érdeklődésünkre a mai helyzetéről a következő felvilágosítást adta:

— Való igaz, hogy a budapesti kávé-sipar kezd föleszmélni dermedtségéből és nemcsak az említett új kávéházak nyílnak meg, de szó van még több nagyobb kávéház alakulásáról is. A fejlődést meglehetősen hátráltatja az a horribilis költség, amibe ma egy kávéháznak a felszerelése és berendezése kerül. A leg-egyszerűbb kávéháza is két-három milliót kell befektetni, mire elkészül. A budapesti kávéások között jelenleg semmiféle kartell sincs, ennél fogva a konkurencia olyan nagy, amely veszélyezteti a kávéházak reptabilis voltát. Egyelőre tehát a fejlődésnek nagyobb a füstje, mint amilyen valójában, de azért remélni lehet, hogy a kávésipar egészséges irányba fog ismét kialakulni. A versengés csakugyan hibetetlenül nagy a budapesti kávéházak között. A rossz viszonyok miatt, s nyári időszak is lévén, közönségük meglehetősen megcsappant. Mint egyik kávéháztulajdonos mondotta a valóságos közelharc folyik a vendégért. Míg a nagyobb, konzervatívabb kávéházak nem enged-

Osztályozás

Tárgy

640.24

Hely

Idő

1925

Személy

nek a kávé árából (nyolc-tízezer korona), addig a kisebb forgalmu kávéházak a reggeli és délelőtti órákban, mikor a kávé után nem kell fizetni fényüzési adót, nyolc-tízezer koronáért kávé, vaját és tojást adnak. Az egyik Andrássy-utí kávéház odáig ment a versenyben, hogy ugyanezt a reggelit hat ezeröttszáz koronáért adja. Egész sereg kávéházban pedig az az ujítás, hogy a feketekávé mellé teljesen ingyenesen egy pohárka pálinkát is adnak.

De a legjobban a kávémérések nyomják le az árakat. A szegény Budapesti életébe újra visszatért a népszerű »ki kávé«, amelyet némely helyen habbal együtt csakély háromezer koronáért hirdetnek. Örvendetes dolog, hogy a kávé árának esésével a minősége javul mert hiszen a publikum könnyen változhat és a kávé kénytelen jó élelmszert adni, ha a versenyt állni akarja!

Ámbár a kávésiparban javulnak a viszonyok, a kávéházi alkalmazottak szakmájában igen nagy a munkanélküliség. A kávésipartestület József-köruti elhelyező irodájánál az utcát és az udvart ellepik a munkanélküliek. Az idei nyáron ugyanis ennek a szakmának a munkásai külföldön nehezen tudnak elhelyezkedni. A cseh fenntartóság alá került fürdőhelyeken máskor százai val dolgoztak a magyar pincérek és különböző kávéházi alkalmazottak, a idén azonban már nagyrészt nem alkal mazták őket és ha már elhelyezkedés is találnak, nem tudják a vizumot meg-szerezni. A kávésipartestületre nagy feladatot hárul, hogy a munkanélküliséget enyhítse.

Ha a régi és új kávéházak újból ki nyílnak, annyi bizonyos, hogy a békebeli kávéházi forgalom aligha támad föl teljes mivoltában Budapesten. Azol a kávéházak, amelyek híresek voltak arról, hogy tüzhelyük soha, egy percre ki nem aludt, hiába próbálkoznak a záróra után való nyitvatartással. Éjfé után már alig van közönségük. Ennel pedig az az oka, hogy munkátlan ember sok van ugyan a fővárosban, de ráérő ember kevés. Még kevesebb, ak birja a kávéházi élet költségeit. Ha tehát a főváros idővel vissza is vedlik a kávéházak városává, a kávéház bi zonyosan az éltkezés és pihenés céljait szolgálja majd, nem pedig a gseftelésé és lebzselését.